

ΘΕΜΑ: Αναθεώρηση του Συντάγματος: διευκρινιστικό σημείωμα

Σχετικά με τα σχόλια στο συνημμένο σημείωμα παρατηρούνται τα εξής:

I. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η πρόταση για την Αναθεώρηση της διαλυθείσας Βουλής δεν δεσμεύει διαδικαστικά την Επιτροπή που πρόκειται να συγκροτηθεί από την παρούσα Βουλή. Η συζήτηση στην Επιτροπή αποβλέπει στην εκπόνηση νέας πρότασης. Πάντως, το γεγονός ότι με την προηγούμενη είχαν αποκρυσταλλωθεί συγκεκριμένες θέσεις, μπορεί να χρησιμεύσει ως αφετηρία στην διαμόρφωση της πρότασης.

2. Με βάση τα παραπάνω, η Επιτροπή της παρούσας Βουλής δεν συζητά για “προσθήκη” στην προηγούμενη πρόταση, αλλά διαμορφώνει διαφορετικό κείμενο με νέα δομή και περιεχόμενο.

II. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΟΥΣΙΑΣ

1. Με βάση το “δικαίωμα πληροφόρησης” διευκολύνεται αφενός η πρόσβαση των πολιτών στις πληροφορίες και αφετέρου κατοχυρώνεται η ελευθερία παραγωγής, ανταλλαγής και διάδοσης των πληροφοριών. Το δικαίωμα αυτό αποκτά ιδιαίτερη σημασία ενόψει των δυνατοτήτων που προσφέρει η “κοινωνία της πληροφορίας”, αλλά και των ορατών κινδύνων αποκλεισμού πολλών από τη συμμετοχή σε αυτήν.

2. Η προσθήκη στο άρθρο 25 Συντ. ορισμού για την “υποχρέωση της Πολιτείας να δημιουργεί τις αναγκαίες προϋποθέσεις, ώστε η ελευθερία και η ισότητα του ατόμου και των ομάδων να είναι πραγματική και αποτελεσματική”, εκφράζει τη διπλή αποστολή ενός σύγχρονου Κράτους Δικαίου. Οι πολίτες δεν απαιτούν απλώς την αυτονόητη κατοχύρωση της ακώλυτης άσκησης των δικαιωμάτων τους. Απαιτούν επιπλέον την εξασφάλιση των αναγκαίων υλικών όρων (οι οποίοι δεν είναι πάντοτε οικονομικοί) και τη δημιουργία των απαραίτητων προϋποθέσεων, ώστε καθένας να έχει όντως την ευχέρεια να διαμορφώνει τη ζωή του ελεύθερα και δημιουργικά.

3. Η πρόβλεψη ενός δικαιώματος “διαρκούς εκπαίδευσης” δεν πρέπει να συναρτάται με τη “δωρεάν παιδεία”. Εκφράζει απλώς την πρόθεση της Πολιτείας να

διευκολύνει την πρόσβαση όλων των πολιτών στη γνώση, η οποία νοείται έτσι ως αυτοτελής αξία, ανεξάρτητη από επαγγελματικούς ή άλλους σκοπούς.

Αθήνα, 12 Φεβρουαρίου 1997

dis. A/01T/anatheor.doc./12.2.97/p.1-2/nr